

Wat zijn de kosten en de waarde van andere manieren van verpleegkundig werken?

Hét effect van gedifferentieerd werken bestaat niet. De gevolgen hangen sterk af van de vormgeving en de context. Onderzoek binnen het RN2Blend-programma wijst uit dat het mogelijk is betere resultaten te behalen op bijvoorbeeld personeelsplanning, patiënttevredenheid en werktevredenheid tegen gelijkblijvende of misschien lagere kosten. Een voorbeeld uit de praktijk.

Om meer inzicht te krijgen in de effecten van een gedifferentieerde inzet van verpleegkundigen, heeft een ziekenhuisverpleegafdeling chirurgische traumatologie tijdelijk een pilot uitgevoerd met het werken in zorgteams. Patiënten werden tijdens deze pilot sindsdien verpleegd door een team dat bestond uit een verpleegkundige en verpleegkundige studenten van meerdere opleidingsniveaus.

CASUS ZORGTEAMS TRAUMATOLOGIE

De RN2Blend-onderzoekers hebben deze pilot geëvalueerd. Dit onderzoek is uitgevoerd door:

- op patiëntniveau te kijken naar de **ziektespecifieke kwaliteit van leven** en **algemene kwaliteit van leven**, de **kosten van de opname en de nazorg** en de **patiënttevredenheid**
- op afdelingsniveau te kijken naar wat er veranderde aan de gemiste zorgtaken onder verpleegkundigen, en de **tijdsbesteding** van verpleegkundigen en ondersteunend personeel.

Het invoeren van zorgteams had gevolgen voor de rol van verpleegkundigen, die een belangrijke taak kregen in het begeleiden van de leerlingen en het coördineren van de zorg voor patiënten.

De patiëntengroep bestond uit chirurgische traumapatiënten van 60 jaar en ouder met een heupfractuur. Zij werden gevolgd vanaf de operatie tot 6 maanden postoperatief. De situatie op de afdeling is in kaart gebracht vóór (cohort 1) en na (cohort 2) het introduceren van de zorgteams. Resultaten van beide groepen zijn met elkaar vergeleken.

WAT LEVERDE HET INVOEREN VAN ZORGTEAMS OP?

- Een **toename van zorgtijd per patiënt**: van gemiddeld 118 zorgminuten per dag naar gemiddeld 197 zorgminuten per dag. Deze groei is vrijwel volledig toe te schrijven aan de inzet van studenten; verpleegkundigen verleenden juist minder zorg aan de patiënt.
- Er zijn **geen aanwijzingen dat de kwaliteit van leven heeft geleden** onder de invoering van zorgteams. **Herstel** van de patiënten gedurende 6 maanden na de operatie verliep na invoering van de zorgteams **zelfs iets beter**.
- De **patiënttevredenheid** was zowel voor als na de invoering van de zorgteams **hoog**, respectievelijk 8,5 en 9,0.
- Verpleegkundigen waren **positief** over de veranderingen. Ze meldden **minder taken** te hebben **gemist** dan voorheen. Ze hadden met name **meer tijd voor 'onzichtbare' taken**, zoals emotionele zorgverlening of management.

LESSEN

Grote internationale studies hebben al laten zien dat de inhoud en organisatie van verpleegkundig werk in principe grote invloed kunnen hebben op belangrijke patiëntuitkomsten. De volgende stap die nodig is, is het onderzoeken van specifieke interventies in specifieke omstandigheden. Een nieuwe manier van verpleegkundig werk kan namelijk verschillende dingen betekenen. De effecten kunnen zeer afhankelijk zijn van de details van de interventie en van de context (zoals afdeling, beginsituatie of patiëntengroep) waarin ze wordt uitgevoerd. Om daarin inzicht te krijgen, is onderzoek van concrete casussen nodig. Deze casus laat zien dat het mogelijk is om onderzoek naar zulke concrete casussen uit te voeren. Dit maakt het mogelijk om verpleegkundige interventies en uitkomsten beter te begrijpen en met elkaar te vergelijken. Hiermee kunnen verpleegkundigen en andere stakeholders lessen trekken uit uitkomsten op allerlei niveaus om de beroepsgroep verder te ontwikkelen.

Goed om te weten | Hoewel dit onderzoek is uitgevoerd in 2 casussen, focust deze stroomversneller op 1 van de casussen. Wil je graag informatie over de tweede casus? Mail onderzoeker Nienke Miedema, miedema@eshpm.eur.nl.

Verder lezen?

